

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกลักษณะงานวิจัยและวิเคราะห์งานวิจัยทางการเกษตรในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ ตลอดจนการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานวิจัยทางการเกษตรที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาคใต้ โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. งานวิจัยทางการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ที่ดำเนินการโดยบุคลากรของสถาบันเหล่านั้น ซึ่งจัดทำขึ้นในรูปของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีพ.ศ.2535-2545 ทั้งหมด 467 เรื่อง ทำการเก็บข้อมูลในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อ.หาดใหญ่	จ. สงขลา
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อ.เมือง	จ. ปัตตานี
3. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	อ. ท่าศาลา	จ. นครศรีธรรมราช
4. สถาบันราชภัฏสงขลา	อ. เมือง	จ. สงขลา
5. สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช	อ. เมือง	จ. นครศรีธรรมราช
6. สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี	อ. เมือง	จ.สุราษฎร์ธานี
7. สถาบันราชภัฏภูเก็ต	อ. เมือง	จ. ภูเก็ต
8. สถาบันราชภัฏยะลา	อ. เมือง	จ. ยะลา
9. คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	อ. ห้วยใหญ่	จ. นครศรีธรรมราช
10. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	อ. สีเกา	จ.ตรัง

2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ จำนวน 7 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบวิเคราะห์งานวิจัย
2. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การสร้างแบบวิเคราะห์งานวิจัย ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร ตำรา และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะของการวิจัย การวิจัยทางการเกษตร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางและแผนงานวิจัยนโยบายเกษตรไทยและนโยบายเกษตรภาคใต้ ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยต่างๆ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ดังกล่าวมาสร้างแบบวิเคราะห์งานวิจัย นำแบบวิเคราะห์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไขให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นำแบบวิเคราะห์งานวิจัยที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางการวิจัยและที่เป็นผู้บริหารระดับคณบดี ซึ่งมีความรู้เรื่องการวิจัยทางการเกษตรและมีประสบการณ์ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยของหน่วยงาน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

จากนั้นนำแบบวิเคราะห์ไปทดลองบันทึกรายละเอียดของงานวิจัยจำนวน 10 เรื่อง เพื่อหาข้อผิดพลาด หลังจากนั้นนำแบบวิเคราะห์กลับมาปรับเปลี่ยนรูปแบบของข้อความให้กระชับและครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น แบบวิเคราะห์งานวิจัยครอบคลุมข้อค้นพบจากงานวิจัยประเด็นต่างๆ ได้แก่

1. แหล่งผลิตงานวิจัย
2. ลักษณะงานวิจัย
3. ประเภทผู้วิจัย
4. ปีที่ทำการวิจัย
5. ปีที่เผยแพร่งานวิจัย
6. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
7. ลักษณะของการทำการวิจัย
8. สาขาวิชาทางการเกษตรและมิติการวิจัยทางการเกษตร
9. วิธีการวิจัย
10. สถานที่ทำการวิจัย

11. พื้นที่จังหวัดที่ใช้ในการวิจัย
12. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
13. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการวิจัย
14. แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร

การสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร โดยเฉพาะแนวทางการสัมภาษณ์จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการเรื่องฐานคิดเพื่อการพัฒนาภาคเกษตรและประเด็นวิจัยนโยบายเกษตรภาคใต้ ซึ่งทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จัดขึ้น ได้พูดคุยกับนักวิชาการและนักวิจัยทางการเกษตรหลายท่าน นำความรู้และข้อมูลต่างๆ มาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไขให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน (ดังรายละเอียดภาคผนวก ค.) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาปรับแก้ไขอีกเล็กน้อยจนมีข้อความครอบคลุมเนื้อหาสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยทางการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ จากห้องสมุดและฝ่ายวิจัยทางสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในภาคใต้ด้วยตนเอง ทำการบันทึกข้อมูลของงานวิจัยแต่ละเรื่องเปรียบเทียบกับทะเบียนวิจัยที่ได้รับจากสถาบันต่างๆ ทำการวิเคราะห์งานวิจัยแต่ละเรื่องตามรายละเอียดในแบบวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจำแนกลักษณะงานวิจัย เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยโดยจัดประเภทข้อมูล ซึ่งเป็นข้อค้นพบจากการวิจัย โดยใช้แบบวิเคราะห์งานวิจัย นำข้อมูลที่ได้แต่ละประเด็นมาแจกแจงความถี่ หากคำร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและทำการวิเคราะห์เชิงบรรยายผลของการวิจัย

2. การวิเคราะห์งานวิจัย เป็นการวิเคราะห์ผลสรุปของงานวิจัยต่างๆ ในด้านสถานการณ์งานวิจัย ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการบรรยาย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวมความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการวิจัยทางการเกษตรที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาภาคใต้ โดยนำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย

